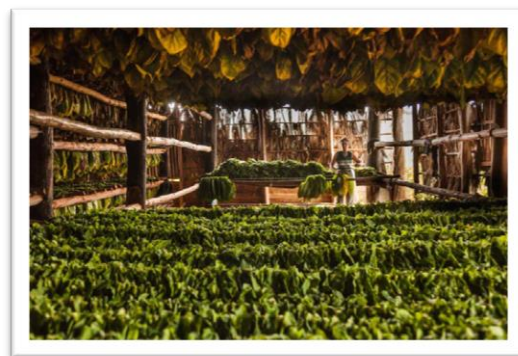

Календар на земјоделецот за месец СЕПТЕМВРИ

Поледелско производство

Во средината на септември и на крајот на месецот настапува поволен период за сееење на есенските посеви. Тече предсидбената подготовка на почвата и ѓубрење на површините. Задолжително се врши деконтаминација на семето на есенските посеви со препарати кои се на база на некоја од следните активни материји: тирам, карбоксим, манкозеп и сл. Исто така треба да се обезбедат потребните хербициди во зависност од степенот и видот на заплеветеноста. По сеидба и пред никнување се врши мапирање на плевелите и во зависност од заплеветеноста се употребуваат некои од дозволените селективни хербициди, кои што најчесто се на база на активната материја пендиметалин. Најрано започнува сеидбата на ржта, проследено со тритикале, по што се продолжува со пченицата и јачменот.

Градинарско производство

Кон 10 септември се сее семето од зелена салата и салати кои ќе се пресадуваат кон крајот на октомври и ноември. Во текот на месецот се сеат уште и спанаќ, ротквици и магноносот. Површините ослободени од зеленчук е добро да се исчистат од растителни отпадоци и да се преораат.

Овоштарство

Во септември зреат есенските и зимските сорти круши и јаболка. Во овој период гасениците на јаболковиот црв го напуштаат овошјето и ползат по гранките на дрвото. Се заплеткуваат во кожурец, тие презимуваат под испуканата кора или во почвата на длабочина 15 - 20 см. За ова во текот на месецот е подобро да се копа околу дрвјата и да се исчисти старата испукана кора.

Лозарство

Септември е месец во кој што зреат повеќето сорти на грозје. Сортите за вино се берат во технолошка зрелост, која треба да има одредени вредности на шеќерните

единици и киселоста на грозјето. Шеќерноста треба да биде не помала од 19%. За висококвалитетните црвени вина е потребна шеќерност од 21% до 23%. За белите трпезни вина е потребна 18 - 20% шеќер. Трпезно грозје се бере со не помалку од 15% шеќер. Грозјето не треба да се бере при температури пониски од 14 и повисоки од 27 ° С.

СТОЧАРСТВО

Овчарство

По изгледот / надворешноста на овците се проценува здравствената состојба, насоката на користење и нивната продуктивност. Надворешните карактеристики кај одделните раси се различни. При купување на возрасни единки, нормално надворешноста може многу да покаже за продуктивноста на овците.

- Овци за млеко

Овците за млеко се со долга и тесна глава, ушите се големи и странично распоредени. Телото е со издолжена форма. Грбот е прав и долг, но тесен, како круп не е доволно широк. Вимето е жлездесто и добро развиено, а боските се издолжени. Гледано од земја животното има крушовиден изглед со широк заден дел.

- Овци за месо

Кај овците за месо телото има приближно паралелопипедна форма. Предниот дел е просечен, а задниот дел од телото е развиен и добро поврзан. Вратот е краток, широк и добро мускулест, а гребенот, грбот и крстот формираат права линија и исто така се широки.

- Овци за волна

Најмногу карактеристично за нивната надворешност е дека главата на овцата е средно голема обрасната повеќе или помалку со волна. Кожата е добро развиена, густа и образува набори. Волната која расте на неа, е тенка и варира во должина.

Треба да се напомене дека овие типични надворешни знаци не може да бидат карактеристики за многу современи раси кои се за комбинирана употреба. Многу од расите се од преоден тип и се комбинираат на пример, овци за млеко, за месо и за волна.

Говедарство

Редовните оплодувања на јуниците и кравите е гаранција за профитабилноста на фармата.

Економската корист од одгледувањето на јуници е првото оплодување да се изврши на 15-18 месечна возраст, по постигнување на 75-80% од тежина на нивните мајки. Кај кравите најпрофитабилно е ако периодот помеѓу две телења изнесува 365 дена. Така од секоја крава се добива по едно теле годишно. Ова се постигнува кога кравите по телење ќе се оплодат до 80-тиот ден. Најтешките раѓања и задржувањето на плацентата се причина за подоцнежни проблеми кај оплодувањето. Ако до 50-60 ден. по телењето животните не се оплодени, треба да се побара помош од ветеринарен специјалист и да се утврди причината. Важен момент при оплодувањето на кравите е навремено откривање и утврдување на оптималниот момент за оплодување. Пожелно е оплодувањето да се врши преку вештачко оплодување од бик со познато потекло и продуктивност на генерацијата.